

tendència a afavorir *eixida* per al patiet a peu pla dels baixos de cases de pisos, sigui amb sòl de terra —«a la matinada següent --- se trobava la M. a l'eixida estenent la roba de la bugada», 1872, Argullol de Manresa— o formant un terradet a pla nivell, mentre que *celobert* es diu sobretot per a l'espai buit d'edificació a manera de prisme vertical).

d) 'Fet de posar-se en marxa', d'on pot passar al coet de senyal que permet aquesta partida: en les curses o regates populars que fan la gent de l'Albufera «tiren una *eixida* i totes les barques arranquen ---» (Palmar, 1962); e) en cat. central barceloní ja només es deia a primers del segle *la sortida del Sol*, però els pescadors del Maresme encara usaven *eixida del Sol* (Sant Pol, 1929 ---).

D'*eixidiu* he dit ja alguna cosa s. v. *aixada*, amb el qual hi ha hagut, almenys en part, encreuament i contaminació de sentit.

Ixent part. act. [Llull], sigui amb valor participial (*Contempl.*, 10.22), sigui fet de gerundi: «aquelles 3 contenes són sens tot moviment, engdrant lo Pare de si mateix lo Fill, e *ixén* del Pare e del Fill lo sant Spirit», *Merav.*, *NCl.* II, 15.4; sigui substantivat: *a l'ixent de (Gentil)*, convertint-se també en adjectiu, en particular la combinació *sol ixent*, que trobem en aquesta forma ja cap a la fi del S. XIV almenys (*Crón.* del Cerimoniós, doc. 1405) i que restà així en la llengua normal (general a tot el centre i E. del Princ. almenys, particularment com a nom del punt cardinal E.); però les formes variants *eixint* i *exent* indicades supra, n. 1, s'han aplicat també en aquesta combinació (*sol exint* en l'Astr. que cita *InvLC*, que crec del S. XIV); avui *sol aisen* (direcció), fins a la costa emp. (Roses, 1958); *sol-eixint* val., que arriba a funcionar adverbialment, «La Creu, partida, és més *sol-eixint* que la Carretera del B.», Àlgemesí (1962).

Eiximent [Llull]: «Bontat, qui és Pare engendra lo Fill e dóna *eximent* al Sant Spirit de si mateixa», *Merav.* (O. C. I, 35), «car Déus Pare, de --- si mateix, engendra lo Fill e dóna *iximent* al sant Spirit, e açò infinidament ---», id. (*NCl.* II, 15.4); també *eximent* aplicat a la mort, *VidesR* (gloss.); 'naixement d'aigua' val. («el Pou Amarg és un *eximent d'aigua*», «la mina Vella és un *e. d'a.*», L'Alguenya). *Eixiu* m. eiv. 'profit' (potser mossar. de EXITIO?). *Eixidiu* (cf. *aixadiu* en AIXA). *Eixidor*. *Eixidura* [Muntaner]; *eixidurada*.

Eixió=cast. *ejión* [c. 1860] segons el *Dicc.Bal.* el qual és cultisme pres del gr. *ἐξίωσις, -ουτος* [DCEC II, 219a28], part. actiu de *ἐξίειναι* correspondència grega del ll. *exire*. Altre cultisme és *èxit* 'resultat' (avui 'reeixida') pres del ll. *exitus, -ūs*, pròpiament 'sortida': de primer usat amb valor neutral —sovint no favorable—: «ab lo *èxit* de la causa començada, restaran desenganyats de nostra justícia» (1588, carta del municipi de Perpinyà al de Bna., *RLR* LV, 78; Busa-N., 1507), únic valor que registra encara Lab. 1839, però ja els editors de Pitarra c. 1860 (i si no m'enganyo Robrenyo, etc.) li donaven el valor actual [en cast. això ja predominava c. 1740, DCEC II, 60

1008b10]; la variant vulgar *exe* (o sigui *eksə*) que oia *D'Ag.* en el Pla del Llobregat, aviat deixà de sentir-se.

Deseixir-se [fi S. XIII]: 'desposseir-se, renunciar a': «nós nos *desexim* del cuilar e metem-lo en poder de vós compradors», doc. ribag. de 1290 (Martín Duque, *Ovarra*, 186.10); 'desfer-se, desprendre's': «a Verònica va 'ncontrar / --- e demandà-li --- / puria-s fer --- lo drap pogués aver / per nuyl tresor d'or ne d'argent; / ela respòs tot dousament: / —No és tresor que jo-n presés / ne que del drap me *desisqués*», *LlegRimSevilla*, v. 545; encara en StVicentF: «si vos tornau ço que no és vostre, ¿de què viuran vostres fills? E tal hom no-u entén tam bé com vós?

15 Certes sí, mas per ço no-s *desix* de ço que ha» (*Serm.* I, 93.27); sobretot freqüent llavors és el sign. feudal 'desafiar un igual o un senyor': «Jutglar —dix lo rey — --- si lo cavaller no ret lo palefrè al monge, digues-li que jo l'acuynde *e-m desisch* de ell», Llull (*Merav.*, *NCl.* III, 71). *Deseixit* 'comminat amb hostilitats' [1409], 'llest, desimbolt'.

Deseixida 'venciment, escaiença d'una obligació econòmica' [c. 1185]: «teneat illos hospital tantum usque habeat ospital -c- solidos a *deseixida*» (MiretS, *TemplH*, 539), «que no puxen --- prestar diners de la dita almoyna, e si o faien, que a la *deseixida* de lur temps, que-ls hagen a pagar e restituhir», 1392 (*CoDoACA* XL, 379); 'acte de desfer-se d'una mercaderia': «un mercader, nomenat Pierris Langier --- hauria fet venda i *desayxida* de dit cànem y mercaderies en algun lloch --- de Cathalunya», a. 1587 (corresp. Perp-Bna., *RLR* LIII, 408). 'Sortida, frontera d'un Estat': «en aytal castell, prop de Roma, vós havets senyoria, qui és a la *deseixida* del comptat», c. 1400, *La Comtessa Fidel* (*NCl.* LVIII, 102; text també en *AlcM* no identificat allí). En val., usos morals: «aranc, *eixida* valenta», maestr.: «--- hai feta la *deseixida* / més gran, per tu, ma escullida, / arriscant ma vida en mans d'un pare irat», GaGirona (*Seidia*, 193); 'traça, manya' que *AlcM* segons un passatge de Navarro i indicacions de corresponsals de la zona CpTarr-Val. dóna com a sentit forçosament melioratiu (però no sé si no passa com amb els cast. *trazas, mañas*, que poden tenir interpretació ambivalent): «s'apanya pa viure fen mandaos i encomendes, y mudan trastos dels veïns, perquè ell diu que Felissiano 'pa'l servissi de trastos delicats, no té *deseixia*, ni en la paraula ni en la boca» (*Canyissaes*, 49). *Deseiximent* [1377]. *Deseixidor*.

Foraexir: «Fortuna, veent que Juno --- se n'era anada sens oyr-la, *foraexida* de seny, a grans crits començà a parlar», *Curial* III, 54.

Reeixir [1494]: 'donar tal o tal resultat': «la qual rejoleta --- en cert *rehex* millor que la de Manizes», doc. val de 1494 (*Archivo* de Chabàs VII, 127), «di-gueren que aquella compra nos havia *rehexit* barato --- bene emissi iudicati sumus», OPou (*TbPu.*, 134); ja en el sentit modern pocs anys després «a sirca de 10 dias que se fongué la matexa campana --- y no *reixqué*, que lo moble se sclatà de dins y lo